

Reklamace zboží dříve a nově

Některé změny, které přináší nový občanský zákoník, práva spotřebitelů posílí, jiné naopak. Očekávají se také problémy, které až časem vyřeší novely či rozhodnutí soudu. Zákazníci, kteří si zboží nakoupili ještě v roce 2013, mají o starost méně – nemusí se s nikým dohadovat o záruku.

Pro spotřebitele je zásadní informací, že smlouvy uzavřené do konce minulého roku se řídí starou právní úpravou, tedy občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb., případně zákoníkem obchodním. K oběma předpisům existuje rozsáhlá judikatura a užití základních spotřebitelských práv v praxi nečiní velkých obtíží. Na zboží zakoupené v roce 2013 a dříve se tedy vztahuje zákonná záruka tak, jak jsme ji znali doposud.

Pokud zákazník půjde takovou věc po Novém roce reklamovat, nesmí podlehnout tvrzení, že podle nové úpravy tzv. zákonnou záruku nemůže uplatnit, protože v novém občanském zákoníku prostě není. Nejen že by obchodník zákazníka takovým tvrzením krátil na zákonných právech, ale navíc by se dopouštěl správního deliktu podle zákona o ochraně spotřebitele, za který hrozí pokuta od České obchodní

inspekce až do výše tří milionů korun. Navíc obdoba zákonné záruky je i v novém zákoníku.

Zákon připouští možnost, aby se obě smluvní strany dohodly, že po Novém roce na své právní vztahy použijí novou právní úpravu, přestože smlouva vznikla ještě před účinností nového zákoníku, tedy před koncem roku 2013. „Někdy může být nová úprava výhodnější, v případě záruk však takový postup nedoporučujeme. Jsme sice přesvědčeni, že nový zákoník práva spotřebitelů až tak podstatně nemění, ale spotřebitelé by přišli například o novou záruční dobu v případě, kdy si věc nechají v rámci reklamace vyměnit za novou,“ vysvětluje Miloš Borovička, právní poradce dTestu.

Smlouvy uzavřené od 1. ledna se již řídí novým občanským zákoníkem s č. 89/2012 Sb. „Všechny podstatné změny, které nový zákoník přinese do života spotřebitelům, jsme přehledně popsali v seriálu článků na www.dtest.cz/NOZ a doporučujeme se na nový režim připravit. V případě nejasností se mohou spotřebitelé obracet také na naši poradenskou linku,“ radí Borovička.

-jahe-

I více než rok na odstoupení od smlouvy

Nové povinnosti při nákupu na internetu neminou spotřebitele ani obchodníky. Lhůta pro odstoupení od smlouvy bez udání důvodu může být dle nového občanského zákoníku i více než roční.

Uzavírání smluv tzv. distančním způsobem zahrnuje nejen nákupy na internetu, ale také telefonické či katalogové objednávky nebo teleshopping – jednoduše všechny případy, kdy nejsou obě strany v době uzavření smlouvy osobně přítomny. „Spotřebitel má i nadále možnost vrátit zboží bez udání důvodu do 14 dnů, ovšem pokud obchodník při nákupu nesplní svou povinnost informovat zákazníka o jeho právu odstoupit, lhůta se může prodloužit dokonce až na rok a 14 dní,“ upozorňuje Miloš Borovička z dTestu.

K odstoupení od smlouvy bylo dříve třeba, aby bylo doručeno obchodníkovi ve čtrnáctidenní lhůtě. Nyní postačí, když zákazník v tomto období stihne odstoupení alespoň odeslat. Aby měl však spotřebitel nárok na vrácení kupní ceny, musí také do 14 dnů od odstoupení od smlouvy vrátit obchodníkovi zakoupené zboží. Když to neudělá, prodejce není povinen vrátit kupní cenu až do

chvíle, než mu zboží přijde zpět, případně než bude mít jinak potvrzeno jeho odeslání.

Doposud platilo, že obchodník musel peníze vrátit do 30 dnů od zákaznickova odstoupení od smlouvy bez ohledu na to, zda již bylo zboží vráceno. Zákazník nově nemusí dostat zpět celou částku za dopravu, ale vždy jen takovou, která odpovídá nejnižší variantě dopravy nabízené obchodníkem. Pokud tedy prodejce například nabízí nejmenší poštovné za 80 Kč, ale zákazník si zvolí kurýra za 200 Kč, prodejce mu vrátí za dopravu pouze 80 Kč.

Spotřebitelé by během lhůty k odstoupení měli se zbožím zacházet přiměřeně. Když totiž zákazník během lhůty k odstoupení zboží poškodí používáním nad rámec prostého vyzkoušení, může si prodejce strhnout také částku vynaloženou na opravu. „E-shop není půjčovna. Čtrnáctidenní lhůta je určena jen k vyzkoušení zboží, nikoliv k jeho intenzivnímu používání,“ vysvětluje Borovička.

Podrobný článek se shrnutím důležitých změn v distančních smlouvách naleznete na www.dtest.cz/internet-NOZ.

-jahe-

Z vysílačky Městské policie Prahy 16

Půjčili si auto

Těsně před sobotní půlnocí 23. listopadu pozorovala autohlídka městské policie v radotínské ulici U Starého stadionu jedoucí vozidlo Škoda 120 ve velmi špatném technickém stavu. Policisté auto zastavili a provedli kontrolu i obou mužů uvnitř. Na místě bylo zjištěno, že osoby nemají k vozu žádný doklad a to navíc nemá platnou STK, čímž je nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Oba muži dále uvedli, že je našli zaparkované a otevřené na začátku ulice U Starého stadionu, a proto se ho rozhodli půjčit. Po zjištění těchto skutečností byla provedena lustrace vozu v databázi vozidel hledaných Policií ČR s negativním výsledkem. Následně byla u řidiče provedena orientační dechová zkouška na přítomnost alkoholu v dechu s pozitivním výsledkem 0,77 promile. Na místo proto byla přivolána hlídka Policie ČR, která si celou záležitost převzala k dořešení.

Utekli ze školky

2. prosince v 10.45 hod. prověřovali strážníci oznámení kvůli dvěma malým dětem, které lezly po opěrné zdi v ulici Zdeřazská. Ta se nachází v těsné blízkosti rušné pozemní komunikace v Radotíně. Na místě hlídka spatřila „pachatele“ na protější straně na chodníku, kterak si kráčí do kopce směrem na Třebotov. Na dotaz hlídky odkud a kam oba chlapci jdou, uvedli, že jdou domů ze školky. Během rozhovoru s dětmi obdrželi policisté informaci o pohřešovaných osobách, dvou chlapcích ve věku 6 let, kteří se ztratili z mateřské školky na náměstí Osvoboditelů. Oba kluci, s nimiž hlídka hovořila, popisu pohřešovaných odpovídali. Hlídka městské policie o skutečnosti ihned vyrozuměla Policii ČR a mládence převezla na místní oddělení Policie ČR v Radotíně, kde si je převzali rodiče. **David Janda**

Obchodní korporace mají novou úpravu

Počínaje prvním lednovým dnem přestal platit doposud platný obchodní zákoník a nahradil jej zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích).

Ten mimo jiné upravuje vznik, formy, změny, zrušení nebo zánik obchodních korporací. Změnila se také minimální výše základního kapitálu společnosti s ručením omezeným, zákon o obchodních korporacích ji snížil na 1 Kč. Česká právní úprava minimální výše základního kapitálu se tak přiblížila právní úpravě jiných evropských zemí.

Lze předpokládat, že nová legislativa povede případně obchodní partnery společností s ručením omezeným k větší obezřetnosti při obchodování se společnostmi, jejichž základní kapitál bude činit pouhou jednu

korunu. Byl zaveden kmenový list, který prakticky upustí od formalistického přístupu v případě převodu obchodního podílu, jehož převod není ničím podmíněn. Není již omezen počet společníků ani počet společností s ručením omezeným, které může založit jediný společník.

Dle přechodných ustanovení obchodní korporace přizpůsobí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona společenské smlouvy, zakladatelské listiny úpravě tohoto zákona a doručí je do sbírky listin. **-sz-**

Nájemní bydlení a nový OZ

Nový občanský zákoník (NOZ) se dotkne i oblasti nájemního bydlení. Přinášíme informace pro nájemce v obecních bytech, ale zejména pro nájemníky bytů ve správě Městské části Praha 16.

Veškeré nájemní smlouvy, které byly podepsány před 1. lednem 2014, jsou i nadále v platnosti. U nových smluv se výše nájemného stanovuje zásadně dohodou mezi pronajímatelem a nájemcem. Pokud k dohodě nedojde, může o výši nájemného rozhodnout soud, který vychází z ceny v čase a místě obvyklé.

Pronajímatel, kterým je Městská část Praha 16, ponechává v platnosti doposud stanovené nájemné, ač obvyklé nájemné za jeden metr čtvereční v Radotíně je vyšší. Místní radnice tak zohledňuje potřeby obyvatel a sazbu nezvyšuje.

Nový občanský zákoník nově stanoví

pronajímateli možnost vystěhovat ty nájemníky, kteří neplatí řádně a včas nájemné, a to i bez tříměsíční výpovědní lhůty, pokud jsou v prodlání s placením po dobu nejméně tří měsíců. Na druhou stranu ruší smluvní pokuty při neplacení nájemného.

Nová právní úprava také ruší povinnost pronajímatele při výpovědi dané nájemci poskytnout mu náhradní byt, náhradní ubytování či přístřeší. NOZ tyto pojmy vůbec nezná, naopak dává stranám větší smluvní volnost. Naproti tomu při neplnění povinností, zejména při neplacení nájemného, dává pronajímateli rychlejší možnost dlužníky vystěhovat bez přidělení jakékoliv bytové náhrady.

Nový občanský zákoník práva řádně bydlících nájemců posiluje, zpříšňuje však sankce při neplnění jejich povinností.

Eva Urbanová

Změny v získávání českého státního občanství

1. ledna 2014 nabyl účinnosti zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství ČR). Jednou z výhod tohoto zákona je umožnit tzv. dvojí občanství.

V praxi to znamená, že po cizinci, který po 1. lednu požádá o udělení českého státního občanství, český stát již nebude požadovat, aby se zřekl svého dosavadního občanství (tzv. příslibu).

Zákon také umožňuje zjednodušenou proceduru získat české občanství druhé generaci migrantů; jednoduchým prohlášením budou moci získat české občanství ti, kteří zde žijí od 10 let věku. Platí však

zásadní omezení, neboť toto prohlášení budou moci učinit nejpozději do 3 let od dosažení 18 let. V průběhu roku 2014 budou moci jednoduše prohlásit k získání občanství i migranti starší 21 let, kteří zde žijí od deseti let. Pokud tuto jednoletou lhůtu nevyužijí, cesta k získání českého občanství zjednodušenou formou se jim uzavře.

Při získávání českého občanství se si třeba vždy zjistit, jaký dopad to bude mít na dosavadní občanství cizince. Existují totiž státy, které svým občanům dvojí občanství neumožňují.

Jana Bartušková, Ilona Čerovská

Co všechno nepatří do odpadu?

Také bezmyšlenkovitě splachujete kávovou sedlinu do dřezu, když jdete umýt hrnek od kávy? Možná netušíte, že lógr do dřezu nepatří.

Každý, kdo už někdy v životě musel čistit odpad, ví, jak nepříjemná záležitost to je. Často však sami přispíváme k jeho znečištění, a to vyhazováním a vyléváním různých látek do umyvadel, dřezů a WC, které tam ve skutečnosti nepatří. Je třeba si uvědomit, že takovým jednáním přispíváme nejen k našímu odpadu, ale především k celkovému znečištění a zhoršení kvality pitné vody. Do oběhu se totiž vrací i voda, která nemusí být zcela přečištěná. Co tedy lze udělat pro vyšší kvalitu pitné vody, kterou pijeme?

Do odpadu se nesmí vyhazovat předměty z nerozložitelného materiálu. Jsou jimi dokonce i papírové kapesníky a kosmetické tampony, které mají na první pohled strukturu podobnou toaletnímu papíru. Je zakázáno lit do odpadu ředidla, oleje, barvy, laky, rozpouštědla, apod. Jedná se o toxické látky, jež se mnohdy neodstraní ani v čistírně odpadních vod. Velmi nebezpečné je vlévání léků a farmaceutických přípravků do odpadu. Léčiva se ve vodě rozpustí a pak konají svou povinnost na místech, která k tomu nejsou určena. Dokonce i léčiva již použitá se do vody dostávají skrze moč pacientů. Například moč žen, které užívají hormonální antikoncepci, má neblahé účinky na životní prostředí. Vyhazování koncentrovaných léků může způsobit ještě mnohem závažnější problémy.

Velkým bojem jsou v poslední době umělá sladidla, například aspartam a cyklamát. Jedná se o syntetika, které sice obsahují mnohem méně nebo dokonce žádné kalorie, ale vzhledem k tomu, že jsou to látky nepřírodního charakteru, mikroorganismy v ČOV nejsou schopny je zcela odstranit.

Mezi velmi závažné chyby patří lití potravinářského oleje (např. ze smažení nebo fritování) do kuchyňského dřezu. Čistírně odpadních vod (ČOV) většinou nejsou vybaveny na odstraňování mastnoty z vody. Doporučuje se proto zbylé oleje a tuky z vaření přelit do odpadní nádoby nebo nechat

vsáknout do ubrousku a ten poté vyhodit do směsného odpadu, ve větším množství můžeme tuky odevzdávat i do sběrného dvora. Tuky se nejen obtížně dostávají z vody, ale v kanalizaci se chovají podobně jako v lidských cévách – pomalu ji ucívají a znehodnocují.

Dalším nepřítelem odpadů je kávová sedlina neboli lógr. Jedná se o nerozpustitelná zrnka, která mohou spolu s tukem postupem času ucpat i velmi silná potrubí a tak se můžeme potýkat s nepříjemnostmi jako nefunkční kanalizace, silný zápach či dokonce výtok znečištěné vody odpadem zpět do domácnosti.

Poslední častou chybou je splachování zbytků jídla do odpadu. Zbytky zeleniny, ovoce, obilnin či masa obsahují koncentrované organické látky, které jsou ve vodě velmi obtížně rozpuštěné, některé z nich z vody neumíme odbourat vůbec. Lze tomu lehcce zabránit neplýtváním potravinami, důsledným používáním obvyklých sítok do dřezu a nespachováním potravin do WC.

Odpad mimo jiné velmi hezky vykresluje, co sami jíme a pijeme. I to stojí za úvahu. K vodě je třeba mít vztah. Je to jediná tekutina, která udržuje na Zemi život. My se k ní chováme velmi nešetrně, používáme ji jako médium pro náš odpad. Zcela čistou a pitnou vodu používáme jako dopravní prostředek k odvozu výkalů a nečistot z našich domácností. Takto velmi znečištěnou vodu pak složitě a drazo čistíme a často se nám to ani zcela nepodaří. Každému z nás se pak voda do kohoutku vrací se stopovými prvky všeho, co jsme v ní v minulosti rozpustili. Všichni mohem svým jednáním přispět k tomu, abychom vodu jako médium používali co nejméně, odlehčíme tím ČOV a výrazně zvýšíme kvalitu i množství pitné vody, kterou vždy budeme potřebovat.

Barbora Martínková

Tento článek vznikl v rámci projektu Ekoporadny Praha za podpory Hlavního města Prahy.

INFO
EXPRES

16

Volné místo. Úřad městské části Praha 16 vyhlásil výběrové řízení na obsazení pracovní pozice referent/ka Odboru občansko správního s předpokládaným nástupem od 3. února. Přihlášky k výběrovému řízení se všemi požadovanými náležitostmi je třeba doručit do podatelny Úřadu městské části Praha 16, Václava Balého 23/3, Praha-Radotín, PSČ 153 00 nejpozději do 20.1.2014 do 12.00 hodin. Požadavky na uchazeče a další informace jsou k dispozici na Praha16.eu v sekci Úřad – Volná místa, na úřední desce i na informačních tabulích v Radotíně.

Vánoční stromky nepatří do popelnic. Vyhozené vánoční stromky nepatří do nádob na směsný odpad, protože tím snižují jejich kapacitu. Stačí je prostě odložit vedle nádoby či kontejneru na směsný odpad a Pražské služby, a.s. je odvezou. Vánoční stromky lze také odvézt do sběrného dvora, jejichž seznam naleznete na webových stránkách www.psas.cz v sekci služby občanům. Volně odložené stromky u nádob se směsným komunálním odpadem jsou odvázeny při pravidelném svazu až do 28.2.2014. Vánoční stromky nepatří ke stanovištím separovaného odpadu a na stanoviště nádob směsného komunálního odpadu umístěných v domech, popřípadě vnitroblocích, kde se provádí vynáška nádob přes prostory objektu. V tomto případě je lze odkládat před objekt, na místo přistavení nádob k výsypu. Pokud už vám dosloužil umělý vánoční stromek, rozhodně nepatří do kontejneru na tříděný či směsný odpad, ale do sběrného dvora.

Lékařská pohotovostní služba. Lékařskou pohotovostní službu na území Hlavního města Prahy zajišťuje celkem sedm zdravotnických zařízení: Fakultní nemocnice v Motole, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Nemocnice Na Bulovce, Thomayerova nemocnice, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice v Praze a Městská poliklinika Praha. Hlavní město Praha má s jednotlivými nemocnicemi uzavřeny smlouvy o poskytnutí účelové dotace na provoz pohotovostní služby a tuto službu finančně podporuje ze svého rozpočtu. Oproti minulým letům u ní nedochází k žádným změnám, její rozsah zůstává obdobný jako v loňském roce.

Ověřování znalostí řidičů taxislužby. Od 1. ledna 2014 se změnila vyhláška, která upravuje pravidla ověřování znalostí řidičů taxislužby na území Hlavního města Prahy. Jedna ze zásadních změn se týká ustanovení podmínky platnosti osvědčení řidiče pro přihlášení ke zkoušce. Řidič taxislužby ztratí osvědčení, jakmile přestane být spolehlivý; to se stane v případě, že mu byla například v posledních 5 letech dvakrát nebo vícekrát uložena sankce za přestupek z důvodu poškození cestujícího na ceně jízdného nebo porušení cenových předpisů. Pokud se chce řidič k provozování taxislužby vrátit, musí znovu absolvovat povinnou zkoušku. Plné znění obecně závazné vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů (č. 18/2013), je k dispozici na portálu www.praha.eu na Úřední desce Magistrátu hl. m. Prahy v právních předpisech.